Gørding Vandværk

Johs. Rose, Nørregade

19. februar 1912 beslutter en kreds af borgere i Gørding Stationsby på et møde i St. forsamlingshuset, at anlægge et vandværk. Prøveboringer bliver iværksat, og hele arbejdet ender med opførelse af et vandtårn og et pumpehus i Allegade.

Johannes Bertram Rose, der fungerede som daglig tilsynsførende fra 1926 til 1978 beretter følgende:

Vandtårnet var 13,5 m højt, med et ressoire på 45 kubikmeter, hvilket kunne dække et døgns vandforbrug. Tårnet lå 5 m vest for Svend Kromans nuværende hus. På grunden var endvidere to pumpehuse, der var udstyret med stempelpumper. Boringerne var 136 m dybe. Dengang de blev boret, stødte man på en stor sten i 86 meters dybde, som måtte sprænges væk. Det gav alligevel problemer, for man måtte fortsætte med en mindre rørdimension, og i overgangen hertil måtte anbringes en pakning, som desværre en gang imellem blev utæt. Herved kom der sand i vandet, så produktionen måtte standses. Når det skete, ventede der os det mest trælse arbejde, nemlig

at trække rørene op af boringen og skifte pakning. På grund af vandtårnets kapacitet, skulle det nås i løbet af et døgn, så forbrugerne ikke kom til at mangle vand.

Jeg overtog det daglige tilsyn med værket efter min far, Kristian Bertram Rose, i 1926. På det tidspunkt var jeg kun 17 år, så bestyrelsen måtte søge om dispensation, da en del af arbejdet bestod i pasning og vedligehold af motorer med remtræk. Jeg fik forøvrigt den fyrstelige løn af 25 kr. pr. måned.

I 1928 foretoges der nye boringer i pumpehusene syd for tårnet. Disse boringer skiftede fra remtræk til gearkasse. Allerede 1936 var der problemer igen. Vandforbruget var stærkt stigende, og boringerne i Allegade kunne ikke klare behovet. Der blev foretaget ca. 25 prøveboringer rundt i sognet. På Risagervej, hvor værket ligger i dag, gav det »gevinst«, og et nyt vandværk blev bygget i løbet af 1937-38. Nu blev der brugt centrifugalpumper, og vi kunne nøjes med at bore ned i 30 meters dybde, men samtidig skulle vi også til at rense vandet på grund af nye miljølove.

Vandtårnet fungerede frem til 1960, og blev solgt til nedrivning i 1963.

I begyndelsen lagde vi altid vandrørene i en meters dybde, men under isvintrene i 1930-31 frøs de, så derefter gik vi ned til 1,35 meter. Da ledningsnettet frøs, kørte vi vand rundt til forbrugerne. Dette arbejde blev udført af Nicholaus Johansen, Søndergade, der var blevet udstyret med en ny ajlebeholder, som han lagde på sin mælkevogn.

Johannes Rose, f. i Gørding 1909.

Til forsiden